

Tárgytematika / Course Description

Önkéntes segítő gyakorlat

AKNB_SSTM121

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Pécsi Gertrúd Éva

Félév / Semester: 2019/20/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/0/2

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók a gyakorlatban találkoznak valamely ok miatt különleges támogatásra szoruló társadalmi csoportokkal, személyes segítségükkel járuljanak hozzá a csoporthoz tartozó személy(ek) jólétének javításához.

Tudatosítsák a gyakorlat során a társadalmi problémákra és azok kezelésére vonatkozó tapasztalataikat.

Szerezzenek saját élményt a tapasztalati tanulás lehetőségeiről.

Énképükbe építsék be az értelmiségi felelősségvállalást a társadalmi integráltságért, a társadalmi problémák kezelésében való aktív részvételt.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A gyakorlati helyszínt a tantárgyban felkínáltak közül-azok fogadóképessége határain belül- választhat a hallgató.

A hallgatók 14 héten át terepintézményekben tereptanárral közösen meghatározott olyan személyes szociális segítő tevékenységet végeznek, mely nem igényel szakmai ismereteket.

Az 56 terepgyakorlati óra egyenként 60 perces.

Amennyiben a hallgató számára nehézséget jelent, hogy gyakorlati feladata azonos, hasonló valamely magánéleti problémájával (pl. fogyatékossgal élő emberekkel foglalkozó gyakornokhoz közelálló személyt súlyos baleset ér), a gyakornok kérheti másik gyakorlati feladat, különös indokok fennállása esetén másik gyakorlati hely kijelölését.

A gyakornok feladatát köteles a tereptanár által meghatározott idő- és kompetenciakeretben ellátni, a tereptanár és a terephelyen dolgozó szakmai személyzet utasításait, az adott szakma vele megismertetett szakmai és etikai szabályait betartani.

A gyakornok feladata ellátására alkalmas állapotban köteles megjelenni. Tudatmódosító szerek (ideértve az ilyen mellékhatással járó gyógyszereket is) hatása alatt foglalkozáson részt venni nem lehet. Kérjük a dohányzás mellőzését is. A segített személy környezetéhez igazodó öltözékben és magatartással végezze feladatát a gyakornok!

A gyakornok az általa segített személy(ek)től nem kérhet, és nem fogadhat el semmilyen tárgyi

ellenszolgáltatást. A kapcsolatba illeszkedő kínálást a gyakornok elfogadhatja, de nem kérheti - pl. az idős ember látogatását vállaló hallgató együtt teázhat az idős emberrel. A gyakorlat végén jelképes (anyagi értéket nem képviselő) búcsúajándékot elfogadhat a hallgató, különösen, ha az ajándékozás kölcsönös – pl. a korrepetált gyerektől egy rajzot kap ajándékba a gyakornok, aki egy apró játékgúrával kedveskedik.

A gyakornok a gyakorlat során tudomására jutott minden információt köteles titokként kezelni. Az általa megismert személyekről senkinek nem adhat olyan információt, ami alapján az adott személyek azonosíthatóak lennének, ez egyaránt vonatkozik személyek egészségügyi, mentális állapotára, élettörténetére, anyagi helyzetére, szokásaira, kapcsolataira stb. vonatkozó adatokra. A titoktartási kötelezettség megsértésének következményei a gyakornokot terhelik.

A gyakornok a gyakorlata során tudomására jutott ismeretek alapján sem kezdeményezhet önállóan az általa segített személlyel kapcsolatban semmilyen intézkedést, eljárást. Amennyiben ilyet szükségesnek lát, tereptanáránál illetve szemináriumvezetőjénél kell ezt kezdeményeznie. Természetesen közvetlen élet-, baleseti vagy anyagi kár bekövetkezésével fenyegető veszélyhelyzetben a gyakornoknak minden tőle elvárható intézkedést meg kell tennie – pl. adott esetben mentőt, tűzoltót hívni, rendőri intézkedést kezdeményezni. Általános alapelvként: a hallgatónak azt kell elősegítenie, hogy az általa segített személy maga tudja szükségleteit kielégíteni, s csak az elkerülhetetlen, legkisebb mértékben szabad a segített személy (ek) helyett cselekednie.

A hallgató gyakorlata során az egyetemet és egy intézményt képviseli, magatartása és tevékenysége legyen olyan, amelyet adott esetben saját maga vagy hozzátartozója számára méltányosként fogadna el.

A hallgató a számára ismeretlen helyzetek, problémák kezeléséhez kérje tereptanára, szemináriumvezetője, a projektvezető segítségét.

Foglalkozásokon való részvétel, pótlás a foglalkozásokról való távolmaradás esetén:

A gyakorlatokon kötelező a megjelenés. Amennyiben a hallgató az egyeztetett időpontban bármely rendkívüli és alapos ok miatt nem tud megjelenni a gyakorlaton, köteles előzetesen értesíteni az általa segített személyt és a tereptanárát. Az akadályoztatásról a hallgató a lehető legkorábban adjon tájékoztatást, és egyúttal beszéljen meg pótló időpontot.

A gyakorlati munkát heti szeminárium kíséri, amin katalógus van. A szemináriumi alkalmak közül három mulasztható.

A félév első hetében megtörténik a kurzus elindítása, a gyakorlati hely kiválasztása.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A szemináriumok egyrészt a gyakornokok tapasztalatainak tudatosítását és általánosítását szolgálják, másrészt szociál- és társadalompolitikai kontextusba helyezését. E célok megvalósítása érdekében a szemináriumok során aktuális szociológiai, szociál- és társadalompolitikai kérdések feldolgozására is sor kerül cikkek, tanulmányok, filmek stb. megismerésével, feldolgozásával.

A szeminárium lezárásaként „Segítő kapcsolat” részese voltam címen házi dolgozatot kell elkészítenie a hallgatóknak, amit az onkent.sze@gmail.com

e-mail címre kell megküldeni a szorgalmi időszak 13. hetének péntekéig. A dolgozat mentése a hallgató neve és az intézmény megjelölésével word formátumban történjen (Pl.: xy_lurko.doc), Times New Roman betűtípussal, 12-es betűmérettel, 1,5-ös sortávolsággal.

A dolgozat minimális terjedelme 3 szövegoldal. A dolgozat foglalja össze a gyakorlat során szerzett tapasztalatokat; a hallgató miként látta saját magát a segítői helyzetben, milyen új ismereteket szerzett, s azok hogyan illeszkednek a korábbi tudásaihoz? Milyen tanulási szükségleteket és lehetőséget ismert fel önmaga számára a gyakornok? Hogyan látja, milyen mértékben, mivel tudott hozzájárulni a segített személy jólétéhez? Milyennek látta az adott gyakorlati helyet, az ott dolgozókat, az ő egymás közötti és a hallgatóval folytatott kommunikációjukat? Mit javasol a későbbi önkénteseknek az adott hellyel kapcsolatban?

Félév végi értékelés formája:

félév végi osztályzat „f” (5 fokozatú), mely két részből áll: - a gyakorlati helyen kapott jegy és a szemináriumokon való részvétel, aktivitás és a dolgozat átlaga)

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Ajánlott irodalom:

Berszán Lídia (2008): Fogyatékosság és családvilágok. Marosvásárhely: Mentor Kiadó.

Camelot Egyesület, szerk.: Vid Gábor (2017.): Ne parázz! Információk az egyenlő esélyű hozzáférésről: <http://akadalymentesmagyarorszag.hu/node/3> (2018.01.22.)

Ferge Zsuzsa (2012): Vágányok és vakvágányok a társadalompolitikában. Budapest: L'Harmattan Kiadó.

Fogyatékossgal élők jogairól szóló ENSZ-egyezmény [2006]

Messing Vera - Molnár Emília (2008): "több odafigyelés kellett volna" roma gyerekek iskolai sikerességének korlátairól. Esély, 2008/4. 72-93.

Nárai Márta – Reisinger Adrienn (2017): A civil/nonprofit szervezetek működési keretei. Egyetemi jegyzet. Második, átdolgozott kiadás. Győr: Széchenyi István Egyetem – UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft.

Hablicsek László – Pákozdi Ildikó (2004) Az elöregedő társadalom szociális kihívásai. In: Esély 2004/3.

Széman Zsuzsa (2008) Ki az idős? Az öregedés különböző szempontjai. In: Esély 2008/3. 3-15. o.

Takács Géza (2009): Kiútkeresők. Cigányok iskolai reményei. Budapest: Osiris,

Valuch Tibor (2015): A jelenkori magyar társadalom. Budapest: Osiris.

valamint a gyakorlati hely célcsoportjával kapcsolatos további szakirodalmak